

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8943/2557

นางสมบุรณ์ โปตะวนิชหรือแก้วลังกาโจทก์ นางสาวเกศสุดา กันต์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1523, ป.พ.พ. มาตรา 1516

ย่อ / หลักกฎหมาย

ภริยามีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับสามีได้โดยอาศัยบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตาม มาตรา 1516 (1) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น" ดังนั้น การที่โจทก์จะได้รับค่าทดแทนจากจำเลยได้จึงต้องเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาให้โจทก์และ น. หย่ากันและเหตุที่ น. อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องจำเลยฉันภริยา มีชู้ หรือร่วมประเวณีกับจำเลยเป็นอาจिन เมื่อปรากฏว่าโจทก์กับ น. หย่ากันโดยทำสัญญาประนีประนอมต่อศาล แม้ศาลมีคำพิพากษาตามยอม การทำสัญญาประนีประนอมกันนั้นหาใช่การใช้การที่คู่ความยอมรับตามคำฟ้องและคำให้การกันไม่ จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะมีเหตุหย่าตาม ป.พ.พ. มาตรา 1516 (1) โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากจำเลยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้และแม้บทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคสอง จะให้สิทธิภริยาเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาว โดยไม่ต้องฟ้องหย่าสามีโดยอาศัยเหตุหย่าตาม มาตรา 1516 (1) ก็ตาม แต่ตามคำฟ้องของโจทก์หาได้บรรยายฟ้องโดยอ้างพฤติการณ์ว่าจำเลยแสดงตนโดยเปิดเผยว่าจำเลยมีความสัมพันธ์กับ น. สามีโจทก์ในทำนองชู้สาวไม่ จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็นที่โจทก์จะนำสืบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงดังกล่าว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์จดทะเบียนสมรสเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนาย นพดล อยู่กินด้วยกันมาประมาณ 16 ปี มีบุตร 2 คน เมื่อต้นเดือนเมษายน 2554 โจทก์ทราบว่า จำเลยมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนาย นพดลและร่วมประเวณีกันเป็นอาจिन โจทก์ฟ้องให้นาย นพดลต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ นาย นพดลรับว่ามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวและร่วมประเวณีกับจำเลยจริง ศาลพิพากษาให้โจทก์และนาย นพดลหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากันตามสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาศาลฎีกาตามยอม การกระทำของจำเลยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายได้รับความอับอายต่อหน้าที่การงาน อาชีพ ชื่อเสียง และการใช้ชีวิตประจำวัน และเดือดร้อนทรมาณจิตใจตลอดมา โจทก์ขอเรียกค่าทดแทนจากการเป็นชู้ของจำเลยเป็นค่าเสื่อมเสียชื่อเสียง ทำให้ได้รับความอับอายเป็นเงิน 400,000 บาท ค่าเสื่อมเสียสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ เป็นเงิน 100,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยใช้เงินค่าทดแทนเป็นเงิน 500,000 บาท แก่โจทก์ จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ 10,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี 3,000 บาท โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นภริยาของนาย นพดล จดทะเบียนสมรสกัน มีบุตร

ด้วยกัน 2 คน โจทก์ฟ้องหย่านายนพดลอ้างเหตุว่า นายนพดลมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับจำเลย และร่วมประเวณีกันเป็นอาชญา ต่อมาโจทก์กับนายนพดลทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดย โจทก์และนายนพดลตกลงหย่าขาดจากกัน ตามสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษา ตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 215/2554 ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาโจทก์และนายนพดลจดทะเบียนหย่ากัน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิ ได้รับค่าทดแทนจากจำเลยหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า การที่โจทก์กับนายนพดล สามีสามีโจทก์ทำสัญญา ประนีประนอมยอมความกันในคดีที่โจทก์ฟ้องหย่ากัน การหย่ากันระหว่างโจทก์กับนายนพดลจึง ถือได้ว่า ศาลพิพากษาให้หย่ากันด้วยเหตุหย่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1516 (1) แล้ว เมื่อจำเลยเป็นเหตุแห่งการหย่า โจทก์จึงมีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยได้นั้น เห็นว่า ภริยามีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับสามีได้โดยอาศัยบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1523 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "เมื่อศาลพิพากษา ให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา 1516 (1) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยา และจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น" ดังนั้น การที่ โจทก์จะได้รับค่าทดแทนจากจำเลยได้ จึงต้องเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาให้โจทก์และนายนพดล หย่ากันและเหตุที่นายนพดลอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องจำเลยฉันภริยา มีชู้ หรือร่วมประเวณีกับ จำเลยเป็นอาชญา เมื่อปรากฏว่าโจทก์กับนายนพดลหย่ากันโดยทำสัญญาประนีประนอมต่อศาล แม้ ศาลมีคำพิพากษายอม การทำสัญญาประนีประนอมกันนั้นหาใช่การใช้การที่คู่ความยอมรับตาม คำฟ้องและคำให้การกันไม่ จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะมีเหตุหย่าตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1516 (1) โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากจำเลย ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้และแม้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1523 วรรคสอง จะให้สิทธิภริยาเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยว่าตนมี ความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาว โดยไม่ต้องฟ้องหย่าสามีโดยอาศัยเหตุหย่าตามมาตรา 1516 (1) ก็ตาม แต่ตามคำฟ้องของโจทก์หาได้บรรยายฟ้องโดยอ้างพฤติการณ์ว่า จำเลยแสดงตนโดย เปิดเผยว่าจำเลยมีความสัมพันธ์กับนายนพดลสามีสามีโจทก์ในทำนองชู้สาวไม่ จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็น ที่โจทก์จะนำสืบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วยในผล ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

กิจชัย จิตธารารักษ์ · พฤษภา พนมยันตร์ · สมเกียรติ เจริญสุวรรณค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8943/2557>